

Методология за корпоративен кредитен рейтинг

Корпоративният кредитен рейтинг (рейтинг на емитент) е безпристрастна оценка за кредитоспособността на компания. Той изразява външно, обективно и независимо мнение относно възможностите на компанията да обслужва задълженията си точно и навреме.

БАКР определя краткосрочни и дългосрочни корпоративни рейтинги. Краткосрочните рейтинги представляват мнение за вероятността за неизпълнение на задълженията на рейтингованата компания в краткосрочен план (до 12 месеца).

АНАЛИТИЧНА РАМКА

Корпоративният кредитен рейтинг е лесна за възприемане оценка на риска от просрочване или неспособност за изплащане на задълженията на дадена компания. Този риск има различни източници и се изследва на няколко нива: риск, свързан със сектора (индустрията), бизнес-риск и финансов риск. Корпоративният кредитен рейтинг разглежда детайлно тези елементи.

АНАЛИЗ НА СЕКТОРА

Разглежда се историческото развитие на сектора и се анализира сегашното му състояние. Анализират се основните тенденции в сектора и начина, по който те влияят на анализираната компания. Въз основа на направения анализ се прави прогноза за бъдещото развитие на сектора.

БАКР прави анализ на структурата на сектора и разглежда взаимоотношенията му с други сектори и индустрии. Анализира се динамиката на тези взаимоотношения и се извеждат съществуващите и потенциалните рискове за рейтингованата компания.

Не на последно място БАКР разглежда правната рамка, регулираща дейността на дружествата в сектора и рисковете, които произтичат от сегашното ѝ състояние и евентуални промени в нея.

АНАЛИЗ НА БИЗНЕС РИСКА

Бизнес рискът произтича от множество фактори.

БАКР прави детайлен анализ на конкурентната позиция и финансова сила на основния (пряк или непряк) акционер в рейтингованата компания. Силен основен акционер би могъл да бъде източник на ноу-хау и друга подкрепа. БАКР оценява способността на основния акционер да капитализира анализираната компания адекватно.

БАКР анализира подробно оперативната дейност на рейтингованата компания. Разглежда се продуктовия микс, пазарните дялове в отделните сегменти, обема на продукцията/предоставените услуги, наличния капацитет на компанията. Разглеждат се взаимоотношенията на компанията с контрагентите ѝ и рисковете, които произтичат от направените договорености и наложените практики.

Основна точка при оценката на бизнес-риска е оценката на мениджмънта на компанията. Мениджмънтът се анализира от гледна точка на компетентността му, създадената управленска структура, наложените практики и съществуващите системи за управление на компанията. Адекватната подкрепа от ИТ системи е наложителна в много браншове. При оценката на мениджмънта се разглежда стратегията на компанията, виждането на мениджърите за бизнеса в момента и прогнозите им за бъдещето.

БАКР дава оценка на конкурентоспособността на компанията и възможността ѝ да се справя с конкурентния натиск и други предизвикателства на средата.

ФИНАНСОВ АНАЛИЗ

Финансовото състояние на компанията е индикатор за цялостната сила на бизнеса, както и пряк източник на риск.

Състоянието на компанията във времето се анализира подробно в четири основни области: Рентабилност, Оперативна ефективност, Задлъжнялост и Ликвидност. Заключителната точка от анализа е прогнозен модел, който показва бъдещите нетни парични потоци на дружеството и покритието на сегашните и евентуалните бъдещи задължения.

Рентабилност на продажбите

Различните сектори имат различни средни стойности на показателите за рентабилност. За създаването на комплексна картина БАКР анализира множество коефициенти в сравнителен план. Разглежда се структурата на разходите, за да се идентифицират потенциални проблеми и рискове.

Оперативна ефективност

БАКР разглежда множество коефициенти, илюстриращи оперативната ефективност на анализиранията компания. Анализът се прави в сравнителен план, като за различните компании се ползват специфични за сектора коефициенти.

Задлъжнялост

Политиката на финансиране на настоящата и бъдеща дейност на компанията (включително на нови проекти) определя в голяма степен нивото на финансовия риск. Задлъжнялостта се оценява във времето чрез няколко показателя. БАКР също така разглежда отделните задължения на компанията и значението им за сегашното и бъдещото ѝ финансово състояние.

Ликвидност

Ликвидността се оценява чрез няколко коефициента, които съпоставят ликвидните активи на дружеството със задълженията му в следващите 12 месеца. Ниската ликвидност е източник на риск, тъй като е фактор, който може да попречи на рейтингованата компания да изпълнява задълженията си „точно и навреме“.

Прогнозен модел

Прогнозният модел се изгражда въз основа на консервативните прогнози на анализатори от БАКР, външни експерти и мениджмънта на анализиранията компания. Той показва бъдещите парични потоци на дружеството и покритието на сегашните и евентуалните бъдещи задълженията.

РЕЙТИНГОВА СКАЛА**ДЪЛГОСРОЧЕН РЕЙТИНГ**

AAA	Изключително висока способност за навременно посрещане на финансовите задължения. Значителна финансова стабилност. Отлична перспектива за развитие. Изключително нисък кредитен риск.
AA	Много висока способност за навременно посрещане на финансовите задължения. Значителна финансова стабилност. Много нисък кредитен риск.
A	Висока способност за навременно посрещане на финансовите задължения. Слаба чувствителност към неблагоприятни изменения в бизнеса или икономическата среда. Финансова стабилност. Нисък кредитен риск.
BBB	Добра способност за навременно посрещане на финансовите задължения. Добро финансово състояние. Чувствителност към неблагоприятни изменения в бизнеса или икономическата среда. Умерен кредитен риск
BB	Посрещането на финансовите задължения се влияе до голяма степен от неблагоприятните изменения в бизнеса или икономическата среда. Финансовото състояние е относително добро. Непостоянен тренд на развитие. Относително висок риск.
B	Висока степен на несигурност относно финансовата стабилност и способността за погасяване на финансовите задължения. Силна чувствителност към неблагоприятни изменения в бизнеса или икономическата среда. Висок кредитен риск.
CCC	Неблагоприятни промени в бизнеса или икономическата среда могат значително да влошат състоянието на дружеството и да доведат до невъзможност за погасяване на финансовите задължения. Слабости във финансовото състояние. Значителен кредитен риск.

CC	Съществува значителен риск от изпадане в несъстоятелност и неплащане. Ниска способност за погасяване на финансовите задължения. Съществени проблеми във финансовото състояние.
C	Много висок риск от изпадане в несъстоятелност. Значителна опасност от непогасяване на финансовите задължения. Много слабо финансово състояние.
D	Дружеството е в несъстоятелност или ликвидация, не изпълнява финансовите си задължения.

Забележка: Символите „+” и „-” към рейтинга (с изключение на категориите AAA и D) се използват, за да се представи относителната кредитоспособност в рамките на една рейтингова категория

Перспектива:

Позитивна – отразява очаквания за преминаване в по-горна категория рейтинг в рамките на 1 година;

Негативна – отразява очаквания за преминаване в по-долна категория рейтинг в рамките на 1 година;

Стабилна – отразява очаквания за запазване на рейтинговата категория в рамките на 1 година;

В развитие – отразява очаквания за настъпване на събитие, което може да окаже негативно/позитивно влияние върху рейтинговата категория.

КРАТКОСРОЧЕН РЕЙТИНГ

A-1+	Най-високият краткосрочен рейтинг. Отлична способност за навременно посрещане на финансовите задължения. Много нисък кредитен риск.
A-1	Висока способност за навременно посрещане на финансовите задължения. Слаба чувствителност към неблагоприятни изменения в средата. Нисък кредитен риск.
A-2	Относително висока способност за навременно посрещане на финансовите задължения. Чувствителност към изменения в средата. Относително нисък кредитен риск.

A-3	Добра способност за навременно посрещане на финансовите задължения. Чувствителност към изменения в средата. Умерен кредитен риск.
B	Задоволителна способност за посрещане на финансовите задължения и силно влияние от неблагоприятните изменения в средата. Относително висок кредитен риск.
C	Ниска способност за погасяване на финансовите задължения и висока зависимост от неблагоприятни промени в средата. Съществени проблеми във финансовото състояние. Риск от изпадане в несъстоятелност.
D	Дружеството е в несъстоятелност или ликвидация, не изпълнява финансовите си задължения.

Краткосрочният рейтинг отразява възможността за обслужване на краткосрочните/текущи задължения (в рамките на една година)

РЕЙТИНГОВА СКАЛА

ДЪЛГОСРОЧЕН КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ НА ЕМИСИЯ

И н в е с т и ц и о н е н	AAA	Рейтинг AAA е най-високият рейтинг за емисия. Емитентът притежава изключително висока способност за посрещане на задълженията по емисията.
	AA	Рейтинг AA отразява много висока способност на емитента за посрещане на задълженията по емисията.
	A	Рейтинг A отразява известна чувствителност към неблагоприятни изменения в обстоятелствата и икономическата среда. Въпреки това емитентът притежава висока способност за навременно посрещане на финансовите задължения.
	BBB	Рейтинг BBB отразява наличието на адекватни защитни параметри на емисията. Въпреки това съществува вероятност неблагоприятни икономически условия или промени в обстоятелствата да повлияят върху способността на емитента да посрещне своите финансови ангажименти по заема;

Спекулативен	BB	Рейтинг BB отразява по-ниска вероятност от неплащане в сравнение с другите спекулативни емисии. Неблагоприятните изменения в бизнеса или икономическата среда биха могли да намалят способността за посрещане на финансовите ангажименти.
	B	Рейтинг B отразява по-висока вероятност от неплащане в сравнение със спекулативни емисии с по-висок рейтинг, но понастоящем емитентът е в състояние да посреща своите финансови ангажименти по облигационния заем. Твърде вероятно е неблагоприятни изменения в бизнеса или икономическата среда да влошат чувствително способността за посрещане на финансовите ангажименти.
	CCC	Съществува относително висока вероятност от неплащане и способността на емитента да посрещне финансовите си ангажименти е силно зависима от благоприятни бизнес, финансови и икономически условия. В случай на неблагоприятни икономически, финансови или бизнес условия, вероятността емитентът да е способен да посреща финансовите задължения по емисията е много малка
	CC	Съществува висока вероятност за неизпълнение на плащанията.
	C	Рейтинг C се присъжда на облигации, които към момента се характеризират с изключително висока вероятност за неизпълнение на плащанията; облигации, по които има забава на плащанията, дори и да е допустима по условията на договора; облигации на емитент в процедура по несъстоятелност или подобно действие, който обаче е в състояние да посреща плащанията.
	D	Невъзможност за посрещане на плащанията по емисията.

Облигации с рейтинг BB, B, CCC, CC и C имат значителни рискови характеристики. BB показва най-ниска степен на риск, а C – най-висока. Въпреки че такива облигации могат да притежават някои качествени и защитни характеристики, плащанията по тях могат да бъдат повлияни от неблагоприятни промени във финансовата и икономическата среда.

Плюс (+) или минус (-)

Рейтингите от AA до CCC могат да бъдат модифицирани чрез добавяне на плюс (+) или минус (-), за да покажат относителна позиция спрямо основните рейтингови категории

КРАТКОСРОЧЕН КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ НА ЕМИСИЯ

A-1	Рейтинг A-1 е най-високият рейтинг за емисия. Способността на емитента да посреща финансовите си задължения по емисията е висока. Обозначаването със знак (+) е индикация, че способността на емитента да посреща финансовите си задължения по емисията е изключително висока.
A-2	Рейтинг A-2 отразява известна чувствителност към неблагоприятни изменения в обстоятелствата и икономическата среда. Въпреки това емитентът притежава добра способност за навременно посрещане на финансовите задължения.
A-3	Рейтинг A-3 отразява наличието на адекватни защитни параметри на емисията. Въпреки това съществува вероятност неблагоприятни икономически условия или промени в обстоятелствата да повлияят върху способността на емитента да посрещне своите финансови ангажименти по заема.
B	Емисията има значителни рискови характеристики. Към момента емитентът притежава способност да посреща плащанията по емисията. Въпреки това неблагоприятни изменения в бизнеса или икономическата среда биха могли да намалят способността за посрещане на финансовите ангажименти.
C	Възможно е емитентът да премине към състояние на неплащане. Изпълнението на краткосрочното задължение е силно зависимо от бизнес, финансови и икономически условия.
D	Не са направени плащания по емисията към датата на падежа, независимо дали съществува гратисен период за извършаването им. Рейтинг D се присъжда също при изпадане на емитентът в несъстоятелност или при действия, които заплашват изплащането на задълженията.